

**Underlag för budget 2024 med
inriktning 2025 och 2026 för
kommunstyrelsen**

Innehållsförteckning

Underlag för budget 2024 med inriktning 2025 och 2026 för kommunstyrelsen.....	1
1 Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	3
1.1 Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden	3
1.2 Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning.....	3
1.3 Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla	4
2 Nämndens verksamhetsområde	5
2.1 Utbildning, omsorg och andra välfärdstjänster	5
2.2 Arbete och egen försörjning.....	6
2.3 Stadsutveckling och bostadsbyggande	7
2.4 Transporter och försörjningsinfrastruktur	8
2.5 Miljö och klimat.....	9
2.6 Näringslivsfrämjande arbete	10
2.7 Brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete.....	11
2.8 Säkerhet och civil beredskap.....	12
2.9 Ekonomistyrning och finansiering	12
2.10 Inköp.....	13
2.11 Styrning av investeringsprojekt.....	14
2.12 Lokalförsörjning.....	14
2.13 Kvalitetsutveckling, innovationer och digitalisering	15
2.14 Agenda 2030, mänskliga rättigheter och demokratiutveckling.....	17
2.15 Personalstrategiskt arbete och kompetensförsörjning	18
2.16 Internationellt arbete	19
2.17 Strategisk kommunikation	19
2.18 Evenemang och visningsverksamhet	20
2.19 Juridiskt stöd	21
3 Sammanfattande ekonomisk analys.....	21
4 Lokalförsörjningsplan.....	23
5 Övriga redovisningar	26

1 Kommunfullmäktiges inriktningsmål

Kommunstyrelsens Underlag för budget 2024 med inriktning 2025 och 2026 belyser strategiskt viktiga frågor som påverkar verksamhetens utveckling och ekonomi under perioden 2024–2026. Avgränsning har gjorts till områden som erbjuder särskilda möjligheter till utveckling eller där det finns utmaningar och behov av förflyttning. Inledningsvis sammanfattas i punktform ett urval strategiska satsningar och prioriteringar som bidrar till kommunfullmäktiges inriktningsmål under planeringsperioden, varav många redan är igång på olika sätt.

Stadsledningskontoret följer nogsamt det kraftigt försämrade säkerhetspolitiska läget i Europa och den samhällsekonomiska utvecklingen. Den rådande situationen och utvecklingen under perioden kan medföra behov av omprioriteringar av planerat arbete. Stadens arbete med att motverka gängkriminalitet och dödligt våld såsom skjutningar och sprängningar är fortsatt av högsta prioritet.

1.1 Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

- Främja kostnadseffektiva välfärdstjänster av hög kvalitet genom stöd till nämnderna och utvecklad samordning, styrning och uppföljning av stadens verksamheter inom välfärdssektorn
- Verka för ett fortsatt fokus på goda resultat i skolan för samtliga elever i alla stadens områden med särskild tyngdpunkt på insatser i elevernas tidiga år samt för att inskrivningsgraden och kvaliteten i förskolan ökar
- Bidra till att stadens öppna fritidsverksamheter utvecklas för att ge fler unga möjlighet till en meningsfull fritid
- Stödja omställningen till förebyggande och tidiga insatser inom socialtjänsten
- Bidra till att äldreomsorgen utvecklas genom ett strukturerat och långsiktigt arbete med *Färdplan för äldreomsorgens utveckling* med utgångspunkt i erfarenheter från pandemin och vidareutveckla samverkan med regionen i omställningen till en god och nära vård
- Utveckla visningsverksamheten för att nå nya målgrupper med berättelsen om kulturarvet Stadshuset och byggnadens roll i den lokala demokratin samt omhändertaga erfarenheter och lärdomar från det stadsövergripande projektet Stadshuset 100 år
- Fortsätta utveckla den stadsinterna samordningen och samverkan kring större evenemang i syfte att skapa mervärden för såväl stockholmare, besökare och lokalt näringsliv som för stadens verksamheter

1.2 Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

- Leda framtagande och implementering av nytt miljöprogram och ny klimathandlingsplan i syfte att stödja omställningen till en klimatpositiv stad 2030 med hållbara ekosystem
- Förstärka stadens röst i det internationella klimatarbetet och verka för att fler erfarenheter och innovativa lösningar delas med andra städer

- Vidareutveckla svenskt och europeiskt klimatkontrakt 2030 och driva stadens intressen för att möjliggöra ändring av styrmedel och regelverk, ökad extern finansiering och innovationer för att nå stadens miljö- och klimatmål
- Uppdatera inköpsprogrammet för att bland annat omhänderta utökade ambitioner rörande konsumtionsbaserade utsläpp och andra behov av förändringar som följer av det nya miljöprogrammet samt stärka kompetensen i staden om cirkulära affärsmodeller
- Söka lösningar på strategiska frågor inom ramen för stadens klimatanpassningsarbete tillsammans med berörda nämnder och bolagsstyrelser, exempelvis kring ansvarsfördelning och finansiering, samt fortsätta utveckla det stadsövergripande klimatanpassningsnätverket
- Stödja arbetet med befintliga statliga infrastrukturförhandlingar så att projektens ekonomi och framdrift följer avtalens intentioner
- Driva stadens intressen så att regional infrastruktur och kollektivtrafik kan byggas ut i takt med stadsutvecklingen
- Utveckla organisation, strategisk planering och uppföljning i syfte att åstadkomma en långsiktigt hållbar energi- och elförsörjning

1.3 Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

- Utveckla och stärka ekonomistyrningen bland annat genom införandet av process- och systemstöd för budget och prognos
- Fortsätta utveckla system och arbetssätt för en effektiv och ändamålsenlig avtalsuppföljning
- Utveckla och sprida förmågan att ställa krav vid upphandlingar inom it-området
- Stärka stadens arbete med lokalförsörjning och förutsättningarna för nämndernas planering genom utvecklade prognoser, en stadsövergripande lokalresursplan och ökad samverkan
- Stärka investeringsstyrningen och investeringsredovisningen liksom den strategiska samverkan mellan beställare och inköp vid planering och genomförande av investeringsprojekt
- Vidareutveckla styrning och uppföljning av de större stadsutvecklingsprojekten för att öka den koncernövergripande samordningen
- Fortsätta arbetet för att främja en hög takt i bostadsbyggandet och ett ökat antal hyresrätter med rimliga hyror
- Leda Fokus Järva – stadens kraftsamling på insatser och investeringar i Järva med olika tidshorisont inom bland annat stadsutveckling och bostadsbyggande, förskola, skola, trygghetsfrämjande arbete, arbetsmarknad och förbättrad medborgarservice
- Utveckla strategisk samordning, styrning och uppföljning avseende stadens näringslivsarbete i syfte att höja effektiviteten och kvaliteten, exempelvis en struktur som underlättar företagets kontakter med staden
- Bidra till ett samlat grepp om kvalitets-, innovations- och digitaliseringsarbetet och därigenom goda förutsättningar för hållbara lösningar för stadens tjänster och service

- Utveckla stadens koncernarkitektur för it och digitalisering
- Stärka styrning, uppföljning och utveckling av informationssäkerhetsarbetet i staden
- Utveckla arbetet för ökad lokal demokrati med fokus på styrning, arbetssätt och uppföljning med syfte att öka inflytandet för grupper som idag inte har en självklar plattform för delaktighet, bland annat genom medborgarbudget
- Bidra till samordning och utveckling av arbetet för att uppnå de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 med särskilt fokus på klimaträttvisa och synergier mellan social och miljömässig hållbarhet.
- Bidra till att stärka styrningen och uppföljningen av stadens arbete med de mänskliga rättigheterna inklusive de nationella minoriteternas rättigheter.
- Bidra till effektiva insatser för att fler ska ges möjlighet till egen försörjning och på så vis få en mer jämlik stad och bryta segregationen
- Säkerställa att stadens trygghets- och brottsförebyggande arbete utgår från lokala behov genom lokala lägesbilder och en strukturerad arbetsprocess med orsaksanalyser, riktade åtgärder och kontinuerliga uppföljningar
- Säkerställa en struktur för att förebygga och motverka välfärdsbrott i staden genom kompetensutveckling, stöd och verktyg för stadens medarbetare
- Öka stadens förmåga inom krishantering och beredskapsplanering inklusive kommunikation samt inom säkerhetsskydd mot bakgrund av ett osäkert och kraftigt försämrat omvärldsläge
- Bevaka och påverka EU-kommissionens förslag i lagstiftande frågor i syfte att möjliggöra stadens målsättningar och en positiv utveckling för Stockholm och stockholmarna
- Öka andelen extern finansiering för strategiska utvecklingsinsatser från utlysningar i EU:s fonder och program och påvisa på vilket sätt staden önskar att dessa förbättras till kommande programperiod
- Stärka kunskaperna om arbetsmiljö och uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet
- Stödja organisationsanalys och implementering av chefsstruktur i enlighet med kommunfullmäktiges riktlinje
- Ta fram en sammanhållande planering av hur HR-systemen långsiktigt ska tillgodose verksamheternas behov av systemstöd inom HR-området
- Stärka stadens förmåga till aktiv, tydlig och tillgänglig kommunikation som bygger förtroende och tillit hos målgrupperna

2 Nämndens verksamhetsområde

2.1 Utbildning, omsorg och andra välfärdstjänster

Under planeringsperioden behövs fortsatt fokus på goda resultat i skolan för samtliga elever. Genom åtgärder för att stärka barns och ungas skolresultat ges de bättre framtida möjligheter på arbetsmarknaden. Även förutsättningarna för en god hälsa ökar samtidigt som risken för ekonomisk, social och politisk marginalisering, utanförskap och kriminalitet minskar. Barn som har gått i en förskola av hög kvalitet klarar också skolan bättre. Därför är det viktigt att

fortsätta arbeta med kompetensutveckling och ökad inskrivningsgrad i förskolan. Stadsledningskontoret kommer under perioden fortsätta utveckla samordning, styrning och stöd för att bidra i utvecklingen inom skola och förskola.

Stadsledningskontoret ska även stödja nämnderna i arbetet med att se till att alla stockholmare snabbt och enkelt ges de insatser och det stöd och skydd de har rätt till oavsett var i staden de bor. Fokus behöver ligga på förebyggande arbete och tidiga insatser. Under planeringsperioden förväntas en ny socialtjänstlag införas och staden behöver anpassa verksamhet utifrån denna förändring. Samverkan mellan förskola, skola, fritidsverksamhet, socialtjänst, regionen, polisen och andra myndigheter är fortsatt prioriterat. Arbetet med sociala investeringar fortsätter. Under perioden behöver stadsledningskontoret även fortsätta stödja nämnderna i arbetet med att säkerställa tillgängligheten och delaktigheten i socialtjänstens handläggning, insatser och skyddsåtgärder för personer med funktionsnedsättning.

Stadsledningskontoret ska stödja nämnderna i arbetet med att utveckla äldreomsorgen med utgångspunkt i den stora prognostiserade ökningen av andelen äldre i befolkningen. De utvecklingsområden som blev uppenbara under pandemin är alltjämt en viktig del i det arbetet. *Färdplan för äldreomsorgens utveckling* ska ligga till grund för att ett strukturerat utvecklingsarbete bedrivs i hela staden. Under perioden ska stadsledningskontoret i samverkan med regionen även arbeta för en omställning till en god och nära vård i enlighet med nationella utredningar och överenskommelser samtidigt som stadsledningskontoret ska aktualisera frågan om en kommunaliserad hemsjukvård.

Samverkan med civilsamhälle och stöd till föreningar är viktigt för att nå stadens mål. Under perioden ska stadsledningskontoret arbeta för att Stockholm ska ha Sveriges bästa föreningsklimat och exempelvis upphandla och införa ett gemensamt ansökningssystem för stadsdelsnämndernas föreningsstöd. Under perioden ska stadsledningskontoret även följa och stödja arbete för att ungas möjlighet till en meningsfull fritid förbättras, särskilt hur stadens öppna fritidsverksamheter utvecklas så att fler barn och unga hittar till verksamheterna.

2.2 Arbeta och egen försörjning

Inledningen av planeringsperioden förväntas bli en ekonomiskt utmanande tid med vikande konjunktur vilket kan leda till minskad sysselsättning och ökad arbetslöshet. Stadsledningskontoret kommer tillsammans med arbetsmarknadsnämnden och övriga berörda nämnder och bolagsstyrelser arbeta utifrån stadens strategi för arbetsmarknadsåtgärder och utveckla stadens arbetsmarknadsinsatser och samlade insatser för förstärkt integration. Stadsledningskontoret fortsätter stödja nämnderna i analyserna för att utveckla verksamheten, stärka samhällsvägledning och information till nyanlända samt bidra till arbetsmarknadsinsatser, bland annat Stockholmsjobb, som sänker trösklar till jobb och underlättar inträde på arbetsmarknaden. Även stadens satsning på feriejobb ska ses ur detta perspektiv, som en integrerande faktor och något som gör att skillnaderna mellan ungdomars livsvillkor i Stockholm minskar och individens förutsättningar är samma oberoende av var i staden man bor och går i skolan.

De som inte har gymnasieutbildning får fortsatt allt svårare att få ett arbete, det gäller särskilt kvinnor födda utanför EU. Det visar sig bland annat via den utmaning som råder i kompetensmatchningen mellan utbud och efterfrågan på arbetsmarknaden men även av

pandemins effekter som ytterligare bidragit till denna utveckling och där en konsekvens av detta visar sig i en ökad mängd långtidsarbetslösa. Arbetet med att förbättra skolresultaten och ge effektivt stöd och utbildning till kortutbildade behöver därför fortsätta.

Stadsledningskontoret följer upp hur berörda nämnder utvecklar arbetet kring detta och stödjer även arbetet med integrationspakten med näringslivet och Welcome House som fortsätter vara en gemensam ingång för ett samlat och effektivt mottagande av nyanlända.

2.3 Stadsutveckling och bostadsbyggande

En hög takt i bostadsbyggandet är en av stadens viktigaste uppgifter och utbyggnaden av samhällsservice ska ske i takt med tillkommande bostäder. För att målet om 140 000 bostäder ska nås till år 2030 behöver 70 000 påbörjas under den återstående perioden. Minst hälften ska vara hyresrätter med rimliga hyror. Därutöver är det av stor vikt att staden arbetar för att uppnå åtagandena om byggda bostäder inom Sverigeförhandlingen och Stockholmsöverenskommelsen. För att uppnå detta är det centralt att starta och vidareutveckla nya större stadsutvecklingsprojekt i syfte att säkerställa ett stabilt och årligt tillskott av bostäder. Det är också viktigt att prioritera mindre kompletteringsprojekt där stadens kostnader för genomförandet är jämförelsevis låga och projekt som syftar till att pressa hyreskostnaderna. Stockholmshusprojektet är de allmännyttiga bostadsbolagens huvudsakliga svar på uppdraget om att pressa kostnaderna i nyproduktion. En särskild process för Stockholmshusen ska tas fram där genomförbarhet och större volymer för projekt ska vara i fokus.

Försämrade marknadsförutsättningar till följd av försvagad köpkraft hos hushållen, stigande räntor, ökande energikostnader, fallande bostadspriser och höjda byggkostnader har lett till en inbromsning i bostadsbyggandet. Påverkan på bostadsrättsmarknaden påverkar stadens finansieringsmöjligheter att genomföra projekt där staden har investeringsutgifter. Länsstyrelsens långa handläggningstider, ökade krav på redovisning i planskeden och svårighet att väga samman olika statliga intressen fördröjer stadsutvecklingsprocesserna och fördyrar bostäderna. Trafikverkets krav på skydds zoner behöver få en lösning och en generell bättre samverkan mellan stat, region och kommun krävs för att utbyggnadstakten inte ska begränsas. Kapacitetsutbyggnad av nödvändig infrastruktur för kollektivtrafik, el- och kraftvärme behöver också säkerställas för att långsiktigt upprätthålla takten i bostadsbyggandet.

Samverkan är centralt för att säkerställa en långsiktig utbyggnadstakt av staden. Stadsledningskontoret deltar i styrgrupper för de större stadsutvecklingsprojekten och utvecklar kontinuerligt styrning och uppföljning för att säkerställa beslutsunderlagets kvalitet och öka den koncernövergripande samordningen. Under kommande år är följande större stadsutvecklingsområden av särskild vikt för stadsledningskontoret att antingen leda eller aktivt delta i: de fyra fokusområdena Skärholmen, Kista-Järva, Hagsätra-Rågsved och Farsta samt Årstafältet, Älvsjö, Bromma flygfält och Södertäljevägen. Samtliga områden står inför en stor utbyggnad under kommande år eller är i tidiga skeden där det krävs samverkan inom staden och med externa aktörer.

Ett hållbart samhällsbyggande och en hög bostadsbyggnadstakt kräver en god samordning och styrning av stadens olika processer, samt tydliga ekonomiska prioriteringar. För att möjliggöra ökad ekonomisk omfördelning mellan lönsamma och mindre lönsamma projekt, inte minst i

svårare ekonomiska tider, krävs det att fler projekt blir mer lönsamma. Fokusområdena och de strategiska sambanden i översiktsplanen ska utgöra ett planeringsunderlag för eventuell omfördelning.

Stadsledningskontoret leder och samordnar satsningen Fokus Järva. Det är en kraftsamling för att samla stadens nämnder och bolagsstyrelser i en gemensam ambition att få igång och upprätthålla bostadsbyggande och stadsutveckling i Järva samt säkerställa att bostadsbyggandet är värdeskapande och bidrar till att möta lokala behov. Fokus Järva har ett stadsövergripande perspektiv där stadens nämnder och bolagsstyrelser kraftsamlar sina investeringar vilket möjliggör en samordning av sociala insatser i närtid och stadsbyggnadsinvesteringar med olika tidshorisont. Prioriterade områden för utvecklingen under planeringsperioden är stadsutveckling och bostadsbyggande, ekologisk och social hållbarhet, civilsamhälle och delaktighet samt näringsliv och sysselsättning.

2.4 Transporter och försörjningsinfrastruktur

Stadsledningskontoret ska fortsatt under planeringsperioden följa och stödja arbetet med befintliga statliga infrastrukturförhandlingar så att projektens ekonomi och framdrift följer avtalens intentioner. Stadsledningskontoret deltar i den pågående planeringen av objekten Spårväg syd och Roslagsbanan till city inom Sverigeförhandlingen och ska även bevaka användningen av forskotterade medel för att säkerställa att projektens ekonomi och framdrift följer avtalets intentioner.

Vidare samordnar och driver stadsledningskontoret stadens intressen så att regional infrastruktur, kollektivtrafik och bytespunkter/terminaler byggs ut i takt med stadsutvecklingen. Den interna processen för att identifiera framtida infrastrukturbehov utvecklas för att säkerställa en stadsövergripande prioritering. Stadsledningskontoret följer upp stadens intressen i nationella och regionala infrastrukturplaner samt i det pågående arbetet med en ny regional utvecklingsplan för Stockholm (RUFs). Stadsledningskontoret ska också samordna stadens insatser för att säkerställa stadsutveckling i områden som berörs av riksintressen och skyddszoner för infrastruktur, till exempel Östlig förbindelse, och verka för att det inte bildas nya reservat eller skyddszoner för framtida infrastrukturprojekt som inte har beslutade planer och/eller finansiering.

Stadsledningskontorets medverkan i arbetet för en långsiktigt hållbar energi- och elförsörjning fortsätter under planeringsperioden. Arbetet sker utifrån att stadsövergripande perspektiv på kraftfrågor, eleffekt, resiliens, behov och klimataspekter ska säkerställas samt risken för effektbrist minskas. En del är arbetet med att ta fram en ny energiplan med prognoser för Stockholms stad där arbetet med att säkerställa tillräcklig eleffekt och effektillgång för Stockholms framtida utveckling och tillväxt ska vara en del av planen. Samverkan med nätbolagen kring deras planer och utvecklade prognoser och analyser syftar till att säkerställa en hållbar energi- och elförsörjning på kort och lång sikt.

Stadsledningskontoret följer och stödjer strategiska processer och planer så att stadsövergripande perspektiv beaktas för att tillvarata nya möjligheter med hänsyn till den snabba teknikutveckling som sker samt tillkommande behov i samband med klimatomställningen. Stadsledningskontoret ska fortsatt verka för ökad takt i utbyggnaden av

laddinfrastrukturen som ett led i arbetet för stadens klimatmål genom elektrifiering inom transportsektorn.

Stadsledningskontoret ska även verka för ett helhetsgrepp kring planering och genomförande av utbyggnad och förstärkning i transmissions- och regionnäten för att möta behoven i Stockholms län så att planerade stadsutvecklingsprojekt med nya bostäder och utbyggd kollektivtrafik kan genomföras.

2.5 Miljö och klimat

Stockholm ska vara en grön och fossilfri stad och som leder en rättvis klimatomställning. Kommunstyrelsen samordnar stadens miljö- och klimatarbete. En central del för stadsledningskontoret är att stödja och följa upp stadens miljöprogram och klimathandlingsplan. Under 2023 leder kommunstyrelsen framtagandet av ett nytt miljöprogram och en ny klimathandlingsplan och styrdokumentet kommer fastställas och implementeras under perioden.

Stadsledningskontoret ska fortsatt verka för att det finns organisation och förutsättningar för att klimat- och miljöarbetet präglas av förhållningssätten i kvalitetsprogrammet och vidareutvecklade arbetssätt inom innovation, inköp, samverkan och kommunikation. Effektiv samverkan är centralt för miljö- och klimatarbetet. Stadens klimatbudget är ett viktigt styrinstrument som kommer vidareutvecklas i arbetet med att ta fram nya styrdokument. En förutsättning för omställningen är ett framgångsrikt arbete med kommunikation och samverkan i regionen kring klimatfrågor samt att arbetet gentemot regering och EU organiseras på ett effektivt sätt för att möjliggöra styrmedel, stimulera innovation och annan omställning som krävs för att nå målen.

Inom samarbetet med Viable Cities drivs ett gemensamt utvecklingsarbete inom ramen för ett svenskt klimatkontrakt 2030. Viktiga utvecklingsområden är systemdemonstration, konkurrenskraft och finansiering, medborgarengagemang, samverkan med näringsliv, akademi och civilsamhälle, samt digitala stöd. Klimatkontraktet ska också leda till översyn av nationella lagar, regler och styrmedel samt ökad extern finansiering i syfte att underlätta för de högt ställda klimatmålen. Kommunstyrelsen leder även stadens arbete med EU:s mission om 100 klimatneutrala och smarta städer till 2030 där ambitionen är att teckna ett europeiskt klimatkontrakt under 2023. Detta syftar till att ytterligare öka samarbetet mellan ledande städer och att erhålla EU-finansiering till viktiga insatser i klimatomställningen.

Inköp och upphandling är ett betydelsefullt verktyg för att nå stadens högt ställda miljö- och klimatmål. Stadens miljöprogram med tillhörande handlingsplaner styr och vägleder inköpsarbetet i den riktning som är nödvändig för att uppnå önskade hållbarhetseffekter. När ett nytt miljöprogram finns på plats kommer även inköpsprogrammet att uppdateras. Stadsledningskontoret ska stödja inriktningen att staden i högre grad strävar efter en effektiv och hållbar resursanvändning genom upphandling av innovativa och cirkulära lösningar. Arbetet med att utveckla mått och mätmetoder för miljö- och klimatpåverkan från inköp fortgår under planeringsperioden.

Kommunstyrelsen ansvarar för att samordna stadens klimatanpassningsarbete. En utgångspunkt i arbetet är handlingsplanen för klimatanpassning 2022–2025 som syftar till att

åstadkomma ett mer systematiskt klimatanpassningsarbete. Stadsledningskontoret leder och sammankallar det stadsövergripande klimatanpassningsnätverket som utgör stöd i implementeringen.

Stadens klimatanpassningsarbete är framförallt fokuserat på skyfallshändelser och värmebölja där stadsledningskontoret bidrar med ett stadsövergripande perspektiv. Under 2022 genomfördes en fördjupad, stadsövergripande risk- och sårbarhetsanalys för skyfall. Denna kommer att ligga till grund för arbetet med att finna prioriteringsgrunder för åtgärdsarbetet med skyfallsrelaterade risker. En förnyad värmekartering har gjorts över stadens geografiska områden som indikerar de platser där det under en värmebölja kan bli extra varmt. I samband med stadsutveckling behöver kunskapen öka gällande hur planering kan användas för att minska sårbarheten av värmeböljor men även vilka åtgärder som är möjliga och rimliga att genomföra i den byggda staden.

2.6 Näringslivsfrämjande arbete

Fler jobb ska skapas i Stockholm genom samverkan mellan näringslivet och det offentliga. Stadsledningskontoret utvecklar kontinuerligt styrning, samordning och uppföljning av stadens samlade näringslivsuppdrag. Under perioden planeras stadens näringslivspolicy att revideras för att lägga fast en utvecklad gemensam riktning för stadens näringslivsarbete för nämnder och bolagsstyrelser.

En organisation för etableringsservice till kommersiell verksamhet, kulturverksamheter och fastighetsägare har implementerats i staden. Stadsledningskontoret ska utveckla och stödja strategiska processer där samverkan sker med aktörer från näringslivet för att verksamhet, lokaler och anläggningar ska utvecklas utifrån stadens identifierade behov. Ett tydligt fokus på Järvaområdet finns i uppdraget tillsammans med andra områden som identifierats i enligt med översiktsplanens intentioner. Etableringsservicens övergripande syfte är att underlätta för företagande i Stockholm, tillskaffa fler arbetsplatser, ökad tillväxt, ett levande kulturliv och attraktiva närmiljöer.

Den vanligaste kontakten mellan näringslivet och staden är i samband med tillstånds- och tillsynsfrågor. Stadsledningskontoret ska samordna och följa upp förvaltningarnas arbete med att höja stadens resultat för Nöjd Kund Index i syfte att underlätta företagets kontakter med staden. Utveckling genom att förenkla processer, tydliggöra information och öka tillgängligheten genom e-tjänster gällande tillstånds- och tillsynsprocesser är särskilt prioriterat. Den digitala servicen mot företag ska utvecklas för att skapa en sammanhållen upplevelse och för att se till att stadens tjänster och service är tillgängliga, relevanta och värdeskapande i enlighet med stadens kvalitetsprogram.

Brist på kompetens är ett av näringslivets största tillväxthinder. Det finns behov av ökad samordning internt i staden kring kompetensförsörjningsfrågorna för att skapa fler och bättre synergier som leder till högre måluppfyllelse och fler jobb i regionen på kort och lång sikt. Stadsledningskontoret ska stödja och bistå arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden och Stockholm Business Region AB utifrån deras uppdrag inom kompetensförsörjningsfrågorna.

Kommunikation ska förtydliga stadens service till och kontakter med företagen gällande etablering, tillstånd och tillsyn. Under perioden ska stadsledningskontoret verka för att utbildning och kommunikation kring näringslivsarbetet utvecklas och stärks.

2.7 Brottsförebyggande och trygghetskapande arbete

De allvarliga problemen med gängkriminalitet samt dödligt våld, såsom skjutningar och sprängningar, påverkar invånare direkt och indirekt. Stadens arbete med att motverka kriminalitet och det dödliga våldet är fortsatt av högsta prioritet. Stadsledningskontoret leder det stadsövergripande arbetet som utgår från samverkansöverenskommelsen mellan Stockholms stad och Polisregion Stockholm utifrån en tydlig struktur. Stadsledningskontoret ska fortsatt säkerställa att stadens trygghets- och brottsförebyggande arbete utgår från lokala behov genom lokala lägesbilder och en strukturerad arbetsprocess med orsaksanalyser, riktade åtgärder och kontinuerliga uppföljningar. Fokus ska ligga på att utveckla de kommunala kärnuppgifterna och mobilisera och samordna nämnder, bolagsstyrelser och andra aktörer.

Ett särskilt fokus riktas mot stadens utsatta och särskilt utsatta områden genom insatser på bred front.

Stadsledningskontoret ska fortsatt bidra i det länsgemensamma arbetet för att förebygga brott och öka tryggheten. Samarbetet inkluderar en mängd aktörer som länets alla kommuner, polisen, Kriminalvården, Region Stockholm och länsstyrelsen. En prioriterad fråga är ett riktat, samordnat arbete mot öppna drogscener, vidareutveckling av den regionala lägesbild som tagits fram under 2022 samt en återkommande regional trygghetsmätning.

En ny lag om ordningsvakter träder ikraft under perioden som ökar möjligheterna att ha ordningsvakter i trygghetskapande syfte på betydligt fler platser än vad som är möjligt idag.

Stadens trygghetsprogram ska revideras och kommer bland annat inkludera kommande lagstiftning om kommuners ansvar för det brottsförebyggande arbetet samt nya områden som exempelvis välfärdsbrott.

Välfärdsbrott innebär ett felaktigt utnyttjande av skattemedel, vilket riskerar att hota legitimiteten för både välfärden och det offentliga. Långsiktigt är välfärdsbrott ett hot mot demokratin. Stadsledningskontoret ska säkerställa en struktur för att förebygga och motverka välfärdsbrott i staden genom att utveckla och erbjuda kompetensutveckling, stöd och verktyg för stadens medarbetare. Arbetet behöver ske i nära samarbete med stadens nämnder och bolagsstyrelser samt externa aktörer.

Stadsledningskontoret säkerställer även fortsättningsvis att stadens verksamheter har adekvat kunskap och ändamålsenliga verktyg i arbetet mot våldsbejakande extremism genom kompetensutveckling och internationellt utbyte av erfarenheter. Genom att tydligare koppla arbetet mot våldsbejakande extremism till stadens ordinarie brottsförebyggande processer kan arbetet effektiviseras och ge synergier.

2.8 Säkerhet och civil beredskap

I ett läge där samhället kontinuerligt utsätts för yttre påverkan och hotbilden är komplex behöver Stockholm som landets huvudstad fortsatt utveckla förmågan att agera förebyggande och prioritera arbetet med en samordnad och hög krishanteringsförmåga.

Arbetet med civil beredskap behöver de kommande åren utvecklas i hög takt i syfte att skapa motståndskraft och hantera de utmaningar som följer av det kraftigt försämrade och osäkra säkerhetspolitiska omvärldsläget. Stadsledningskontoret ska vara pådrivande och stödjande i arbetet. Under perioden inrättas en ny struktur och sektorsorganisation i staden för arbetet med civil beredskap bland annat i syfte att skapa en tydlig ansvars- och resursfördelning för frågorna samt för ökad samordning.

Beredskapshöjande satsningar, exempelvis i form av beredskapslager och reservkraft, samt kompetensförstärkningar kommer att krävas under treårsperioden för att kunna planera för och upprätthålla den samhällsviktiga verksamheten även när den utsätts för svåra prövningar. I det långsiktiga beredskapsplaneringsarbetet kan målkonflikter med andra av stadens övergripande mål komma att uppstå och vägval behöva göras, exempelvis när det gäller reservkraft och stadens miljömål eller säkerhetsaspekter inom digitaliseringsområdet.

Arbete med informationssäkerhet och it-säkerhet behöver fortgå under perioden med bland annat skyddsåtgärder för att hantera och skydda information på ett adekvat sätt utifrån dataskyddsregelverk men även en professionalisering av cyberkriminalitet och kommande lagstiftning, exempelvis det så kallade NIS 2-direktivet. Implementering av en genomtänkt målarkitektur för it-säkerhet bör påbörjas i samband med det förberedande arbetet för kommande upphandling avseende arbetsplatsklientssystem med tillhörande tjänster (GSIT3).

I arbetet med säkerhetsskydd förändras förutsättningarna för den statliga finansieringen från 2024 vilket innebär att egen finansiering kommer att krävas för att upprätthålla ett gott säkerhetsskydd och möta kraven i säkerhetsskyddslagstiftningen.

Stadsledningskontorets stöd, styrning och uppföljning av säkerhets- och beredskapsarbetet i stadens verksamheter ska fortsätta stärkas. Säkerhetsprogrammet revideras 2023 och blir vägledande för arbetet under planeringsperioden. Genomförande av utbildning, övning och fortsatt utveckling av stadens risk- och sårbarhetsprocess är viktiga hörnstenar i arbetet framåt. I allt säkerhets- och beredskapsarbete är fortsatt samverkan med relevanta externa aktörer avgörande för att nå framgång.

I samverkan med polisen arbetar staden för att öka säkerheten och förmågan att förebygga och hantera terrorhandlingar. Staden kommer under perioden fortsätta engagemanget inom nätverket Counter Terrorism Preparedness Network (CTPN) där flera storstäder i världen ingår.

2.9 Ekonomistyrning och finansiering

Stadsledningskontoret samverkar kontinuerligt med nämnder och bolagsstyrelser för en effektiv verksamhet och för att uppnå en god ekonomisk hushållning som säkrar en långsiktig balans i ekonomin. Det kontinuerliga arbetet med effektiviseringar och standardisering sker genom exempelvis digitalisering. Insatser för att stärka utvecklings- och innovationsförmåga

för exempelvis budget, redovisning och finansadministration fortsätter under planeringsperioden. För att stärka ekonomistyrningen implementeras ett gemensamt planeringsverktyg inom ramen för projekt GPS under år 2024, se även avsnitt *3.3 Verksamhetsprojekt*.

Inom finansverksamheten ligger fortsatt fokus under perioden på att leverera kostnadseffektiv lånefinansiering för kommunkoncernens investeringar. Anpassningar av upplåningsverksamheten, utifrån förväntat ökat upplåningsbehov samt förändringar på kapitalmarknaden inom såväl hållbarhetsrapportering som investerarpreferenser, kommer fortgå för att erhålla bästa möjliga lånevillkor. Löpande kontakter med investerare för att marknadsföra Stockholms stad som en attraktiv placering med syfte att erhålla lägre räntekostnader är en viktig del i arbetet, särskilt då det nya ränteläget och den totala skuldens storlek medför kraftigt ökade räntekostnader för kommunkoncernen. Utökad automatisering är prioriterad avseende den finansiella hanteringen samt när ett nytt finanssystem har implementerats.

Digitalisering är en viktig möjliggörare för att uppnå ökad kvalitet och nödvändig kostnadseffektivitet i stadens verksamhetsprocesser. Denna utveckling leder dock till ökad användning och därmed ökade kostnader för den grundläggande it-infrastrukturen och de plattformar som möjliggör denna digitalisering. Omvärldsläget med bland annat inflation, störningar i lokala och internationella leverantörsled och en svag svensk krona förväntas fortsatt medföra resurskrävande utmaningar i arbetet med att upprätthålla en ändamålsenlig och kostnadseffektiv it-leverans.

2.10 Inköp

Utvecklingen av inköpsverksamheten inom offentlig sektor karaktäriseras av en ökad professionalisering och en ökad strategisk betydelse. En av de främsta utmaningarna, både idag och de kommande åren, är att tillgodose kompetensbehovet inom inköpsorganisationen. Staden har höga ambitioner gällande exempelvis välfärd, kvalitet, miljö, beredskap och innovation vilket medför att kompetens kring kravställning samt resurser kring uppföljning behöver tillgodoses. För att säkerställa en god kompetensförsörjning behöver stadsledningskontoret fortsatt främja utbildning och fortbildning inom området. Detta sker också genom att underlätta för stadens verksamheter att tillhandahålla praktikplatser.

Kontinuerlig avtalsuppföljning är av största vikt för att säkerställa en god leverans, främja en sund konkurrens och motverka välfärdsbrott. Se även avsnitt *2.7 Brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete* för arbetet mot brott i välfärdssektorn.

Arbetet med kategoristyrning utgör ett strukturerat arbetssätt för att hantera stadens nuvarande och kommande utmaningar. En fortsatt utveckling av kategoriarbetet är därför centralt för att stadens upphandlingar och inköp ska fortsätta bidra till att utveckla och stödja stadens verksamheter i arbetet med kostnadseffektivitet och hållbarhet.

När det gäller it-området går marknaden mot mer molnbaserade lösningar. Dataskydds-direktivet förhindrar i stora delar användningen av molnbaserade lösningar på grund av tredjelandsöverföring av personuppgifter. I förlängningen kan detta komma att innebära stora kostnader om det till exempel framkommer att staden måste lämna den molnbaserade lösning som används i de pedagogiska verksamheterna. Samtidigt är det svårt för många leverantörer

att på en snabbväxande marknad leverera integrerade tjänster med kvalitet och följsamhet till lagstiftning. Sammantaget begränsar detta möjligheterna att möta upp verksamheternas behov av moderna och kostnadseffektiva lösningar och det finns därför ett behov av att utveckla och sprida förmågan att ställa krav vid upphandlingar inom it-området.

Hårdvarumarknaden är i förändring på både lång och kort sikt beroende på bland annat oro i omvärlden och ökat fokus på cybersäkerhet. Vad detta kommer att betyda för staden på sikt är ännu okänt. Kortsiktigt finns det stora utmaningar i hårdvaruleveranserna vilket har stor påverkan på stadens verksamheter. Utvecklingen inom cybersäkerhet, olika marknadsaspekter och strategiska försörjningsfrågor påverkar också it-leveransen. Stadsledningskontoret kommer under perioden arbeta med en strategisk inriktning för nästa generation GSIT. Under perioden behöver också arbetet med kommande upphandling påbörjas, se avsnitt *3.3 Verksamhetsprojekt*.

2.11 Styrning av investeringsprojekt

Styrningen av koncernövergripande och strategiska investeringsprojekt utvecklas kontinuerligt för att åstadkomma en hållbar ekonomisk utveckling och prioriteringar utifrån ett kommunkoncernperspektiv. Investeringskalkyler i alla skeden samt analysmetoder som beskriver de ekonomiska konsekvenserna på lång sikt avseende driftkostnader samt hyror är områden som behöver fortsätta utvecklas för att möta det ekonomiska läget, lagstiftning, regelverk och verksamheten.

Forum för erfarenhetsutbyte, styrning, samråd och prioriteringar ska utvecklas vidare för att stödja nämnder och bolagsstyrelser i att utveckla planering, styrning och uppföljning av investeringsprojekt. Samverkan sker med investerande nämnder i bland annat investeringsnätverk där utveckling sker genom erfarenhetsutbyte mellan deltagarna. Ett utökat stöd till förvaltningar inför nämndbeslut, samt dialog om utvecklade former för lägesredovisning, planeras.

För att bygga samman staden och minska segregationen ska arbetet med fokusområden för stadsutveckling prioriteras och arbetet med att utveckla de strategiska sambanden som pekas ut i översiktsplanen stärkas. Styrningen av exploateringsprojekt ska anpassas för att i ökad grad stödja önskad utveckling i hela staden.

Arbetet med att utveckla styrmodellen för stadens investeringsprojekt, SSIP, i syfte att effektivisera processer och skapa koncernövergripande synergier behöver fortsätta under perioden. Stadens investerings- och projektstyrning behöver utveckla metoder för att nå en högre grad av projekt som håller beslutad budget, kvalitet och tidsram.

2.12 Lokalförsörjning

Arbetet med att utveckla stadens lokalförsörjning fortsätter under perioden. Lokalförsörjningen har ett tydligt kommunkoncern- och livscykelperspektiv och därför hyr nämnderna primärt lokaler i av staden ägda byggnader. Utvecklingen av en stadsövergripande lokalresursplan fortsätter och syftar till en hållbar driftkostnadsutveckling och att kommunkoncernens investeringsutgifter begränsas. Det är viktigt att inom alla delar av kommun-

koncernen fokusera på arbetet med att effektivisera och hålla tillbaka lokalkostnadsökningarna för att frigöra resurser för prioriterad verksamhet.

Inom ramen för den samordnade grundskoleplaneringen i Stockholm, SAMS, säkerställer kommunstyrelsen att planeringen motsvarar behoven. Resultatet inkluderas i den stadsövergripande lokalresursplanen. Stadsledningskontoret fortsätter under perioden att verka för att den regionala samverkansmodellen för gymnasieskolan utvecklas för att säkerställa skollokalkapaciteten inom gymnasiregionen. Tillsammans med Stockholms Stadshus AB fortsätter även arbetet med att säkerställa det stadsövergripande perspektivet vid om-, ny- och tillbyggnad av skolor och förskolor. Vidare säkerställs ändamålsenlig styrning för att motverka förgäveskostnader och relaterade förseningar vid om-, ny- och tillbyggnad av förskolor. Utbildningsnämnden och SISAB fortsätter att utveckla gemensamma beslutsunderlag för skolinvesteringar som ska beslutas av kommunfullmäktige.

Stadsledningskontoret kommer under planeringsperioden vara fortsatt delaktig i stadens övergripande planeringar gällande framtida behov av äldreboenden och boenden för personer med funktionsnedsättningar.

För att ge staden förutsättningar att bli en bättre hyresförhandlare och beställare av lokaler ska arbetet med att förbättra stadens kunskap och förmåga gällande lokalhyresfrågor fortsätta.

2.13 Kvalitetsutveckling, innovationer och digitalisering

Samlat grepp om kvalitets-, innovations- och digitaliseringsarbetet

Stadens kvalitetsprogram pekar ut riktningen och ambitionsnivån för arbetet med ständiga förbättringar, innovation samt it och digitalisering. Stadens styrning och uppföljning ska präglas av tillit, öppenhet och förtroendefullt samarbete. Stadsledningskontoret ska underlätta för nämnderna att bedriva effektiva verksamheter och samtidigt minska detaljstyrningen i den mån det är möjligt. Detta kan frigöra handlingsutrymme för verksamhetsutveckling och stödja kostnadseffektivitet. Samtidigt ska stadsledningskontoret bidra till att öka stadens innovationskapacitet, vilket ställer krav på att tänka nytt och vara utforskande.

Innovationskapacitet innebär också att dra nytta av digitalisering, ta tillvara chefer och medarbetares kreativitet och drivkrafter, involvera stockholmarna i utvecklingsarbetet samt samverka för att lösa utmaningarna. För att lyckas med förbättrings-, innovations- och digitaliseringsarbetet krävs en helhetssyn på dessa faktorer och fortsatt strategiskt arbete kring ledarskap och kulturfrågor samt förändringsledning.

God tillgång till data är en förutsättning för digitalisering, innovation och utveckling av stadens verksamheter. Data blir också allt viktigare för att kunna dra nytta av artificiell intelligens (AI), internet of things (IoT) och annan datadriven utveckling. För att möjliggöra denna utveckling behöver staden stärka arbetet med och förbättra förutsättningar för god informationshantering av stadens data- och informationsmängder. Stadens information behöver vara tillförlitlig, uppdaterad och välstrukturerad, både för att kunna användas i stadens verksamheter och för att kunna delas med andra. Under perioden behöver stadsledningskontoret stärka arbetet bland annat genom att utveckla styrning och stöd inom området liksom fortsätta arbetet med en samlad informationsarkitektur.

Förmågan att utveckla och förvalta en sammanhållen koncernarkitektur för it och digitalisering behöver också stärkas och vidareutvecklas under planeringsperioden för att leva upp till intentionerna med stadens kvalitetsprogram. En sammanhållen koncernarkitektur väntas leda till en bättre styrning av den digitala utvecklingen.

Den höga förändringstakten inom IoT, AI, automatisering och maskininlärning kräver fortsatt samordning inom stadsledningskontoret och med stadens verksamheter för att säkerställa att arbetet och den efterföljande förvaltningen av nyetablerade system och processer sker i enlighet med kvalitetsprogrammets intentioner och visionen om Stockholm som en smart stad.

Samarbeten med lärosäten och andra regionala aktörer

I syfte att tillföra stadens verksamheter ny kunskap och kompetens har Stockholms stad under många år haft samarbeten med regionens lärosäten. Staden har också strategiska samverkansavtal med Handelshögskolan i Stockholm, Kungliga Tekniska Högskolan (KTH), Stockholms universitet och Karolinska Institutet. Staden driver tillsammans med andra regionala aktörer innovationsplatsen Openlab, samarbetsprojektet Digital Futures samt stiftelserna Electrum och Vetenskapsstaden. Stadsledningskontoret kommer fortsatt driva på och stödja samarbetet med regionens lärosäten. Större pågående projekt är stadens samarbete med KTH och Massachusetts Institute of Technology (MIT) om ett Senseable Stockholm Lab för att främja stadsutvecklingen.

Nya lagar och andra krav och förväntningar på stadens digitalisering och informationshantering

Det finns höga förväntningar inom EU på att den offentliga sektorn inom de närmaste åren ska bidra till samhällets innovationsförmåga, ekonomiska tillväxt och klimatomställning bland annat genom ökad datadelning och digitalisering, vilket bland annat återspeglas i EU-kommissionens ramverk om "det digitala decenniet". Nya lagar från EU som ska bidra till den digitala omställningen är till stor del ännu på förhandlingsbordet men kommer att få en direkt påverkan på stadens verksamheter. Nationellt har Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) fått regeringens uppdrag att samordna arbetet med etableringen av en förvaltningsgemensam digital infrastruktur för informationsutbyte. Behovet av omvärldsbevakning, påverkansarbete och samverkan regionalt och nationellt samt gentemot EU ökar därför.

Pandemin har bidragit till ett ökat användande av digitala tjänster och stockholmarnas förväntningar på stadens tjänster har ökat. I linje med kvalitetsprogrammets förhållningssätt behöver staden utveckla och förstärka förmågan att sammanhållet och effektivt erbjuda digital service till stockholmarna och näringslivet. Arbetet pågår med att ta fram en förstudie för hur den digitala servicen kan utvecklas framöver och en kontaktstrategi som kommer att styra utvecklingen inom området framöver, se även avsnitt 2.17 *Strategisk kommunikation*.

I takt med den ökade digitaliseringsgraden och införanden av nya och förbättrade gemensamma tjänster för exempelvis samverkan och distansarbete behöver verksamheter och användare både stöd och styrning i användningen av tjänster i den gemensamma it-leveransen. En verksamhetsnära förvaltning av användarnära tjänster behöver därför utvecklas och stärkas samtidigt som den stödfunktion för digitalisering som inrättats på stadsledningskontoret har

en fortsatt viktig funktion i att guida rätt bland tekniska plattformar, juridik, leverantörer och avtal. För att få ut önskade effekter från digitalisering behöver staden i enlighet med kvalitetsprogrammet fortsätta sin förflyttning mot objektsstyrning, det vill säga flytta fokus från förvaltning och utveckling av it till verksamhetsutveckling, vilket för stadsledningskontorets del handlar om att utveckla förmågan till strategisk styrning av objekt.

För att säkerställa en ändamålsenlig, sammanhållen och kostnadseffektiv objektsförvaltning, samt tillhandahålla relevanta tjänster till stockholmarna behöver sociala system fortsätta arbetet med att etablera den verksamhetsnära och utveckla den it-nära förvaltningen, se avsnitt *3.3 Verksamhetsprojekt*.

Samordning, styrning och stöd

För att säkerställa ett ändamålsenligt stöd för styrning och uppföljning i hela organisationen fortsätter stadsledningskontoret under perioden att utveckla ILS och ILS-webben. Under perioden ska stadsledningskontoret även utveckla det övergripande stödet för processkartläggningar och processutveckling och i det utreda möjligheten att införa ett systemstöd för processkartläggning. Eventuella behov av kompletterande kvalitetsledningssystem ska också utredas. Stadens ILS-webb ska primärt användas som systemstöd och vid behov utvecklas.

Under perioden ska stadsledningskontoret bidra till att stärka stadens förmåga att ha kontroll över styrningen och kostnadsutvecklingen av verksamhetsprojekt. Då stadens projekthantering är en viktig styrprocess som främjar kvalitet, verksamhetsutveckling, digitalisering och innovation ska det säkerställas att projektstyrningen bidrar till att intentionerna i stadens kvalitetsprogram kan uppnås. Stadsledningskontoret behöver också under perioden utveckla formerna för hur synpunkter samlas in inom ramen för stadens undersökningar, och hur resultaten kan återkopplas till stockholmarna och skapa bättre förutsättningar för verksamheterna att arbeta med resultaten så att de i än högre grad kan ligga till grund för verksamhetsutveckling.

2.14 Agenda 2030, mänskliga rättigheter och demokratiutveckling

Stockholm ska vara en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar stad med en stark lokal demokrati. Stadsledningskontoret bidrar under planeringsperioden genom styrning, utveckling och uppföljning samt samordnar och stödjer nämnderna i deras arbete. De globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 är ett verktyg för att utveckla nämndernas hållbarhetsarbete inom ramen för ordinarie styrning och processer. Stadsledningskontoret bedömer att *Hållbarhetsrapport 2021* och rekommendationerna från Kommissionen för ett socialt hållbart Stockholm är goda underlag för det fortsatta utvecklingsarbetet. Av särskild vikt är att utveckla arbetet med klimaträttvisa och att fortsätta utveckla arbetssätt som ger synergier mellan social och miljömässig hållbarhet. Den kunskaps- och nätverksbaserade styrningen inom ramen för Agenda 2030 som har utvecklats under senare år har bidragit till en ömsesidig kunskapsutveckling och ett ägandeskap hos de målansvariga nämnderna.

Arbetet med ökad jämställdhet och minskad ojämlikhet kommer under planeringsperioden bedrivas sammanhållet med vägledning av det kommande programmet för stadens arbete med de mänskliga rättigheterna. En central utgångspunkt är principen om att ”ingen ska lämnas utanför”. Principen har betydelse för konkreta beslut och åtgärder som formar staden och

enskilda individers livsvillkor, exempelvis barns och nationella minoriteters och urfolks rättigheter samt alla stockholmars tillgång till välfärd, utbildning, arbete, bostäder och bästa möjliga hälsa.

Arbetet med lokal demokrati kräver ett särskilt fokus under planeringsperioden avseende styrning, utvecklade arbetssätt och uppföljning med syfte att öka inflytandet för grupper som idag inte har en självklar plattform för delaktighet. Medborgarbudget är ett arbetssätt för att involvera invånare i att prioritera resurser vilket beskrivs närmare i avsnitt 6 *Övriga redovisningar, Medborgarbudget och medborgarinflytande*.

2.15 Personalstrategiskt arbete och kompetensförsörjning

Ur ett samlat arbetsgivarperspektiv är kompetensförsörjningen den viktigaste frågan för en effektiv verksamhet med hög kvalitet. Rörligheten är den främsta anledningen till rekryteringsbehoven och det är därför fortsatt prioriterat att arbeta med utvecklingsinsatser för att behålla medarbetare och säkerställa kompetens. En central fråga är därför hur resurser för kompetensutveckling långsiktigt kan säkras. Arbetet med att införa heltid som norm och att minimera arbetad tid som utförs av timavlönade fortsätter under perioden.

Det råder fortsatt brist på vissa verksamhetskritiska yrkesgrupper, exempelvis yrkesutbildade på gymnasienivå såsom barnskötare, vårdbiträden, undersköterskor och stödassistenter vilket får till följd att staden som arbetsgivare behöver ta ansvar för att erbjuda grundutbildning. Nyexaminerade behöver också i många fall en mer omfattande introduktion och handledning, och därtill förändras kompetenskrav över tid. Fastställande och implementering av kompetensstegar för undersköterskor och sjuksköterskor kommer därför att ske under perioden.

Behov och utmaningar som stadsledningskontoret ser i övrigt inom olika områden och verksamheter för planeringsperioden kommenteras i berörda avsnitt.

Chefsförsörjningen är i vissa delar kritisk och ett systematiskt arbete kring chefsutveckling och chefers arbetssituation förstärks. Under perioden ska bland annat en riktlinje för chefsstruktur och antal underställda per chef beslutas och införas. Det kommer att ställa krav på genomlysning av organisationen på alla nivåer innan beslut om förändringar fattas. Stadsledningskontoret kommer fortsatt ha en nära dialog med stadens HR-chefer under planeringsperioden och genomföra introduktionsprogram för nya medarbetare inom HR samt olika utbildningsinsatser för målgruppen så att de kan stödja cheferna i arbetsgivarrollen.

Fortsatt prioriterat under perioden är att stärka kunskaperna om arbetsmiljö och uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet. Det inkluderar digitala verktyg och tjänster som är en förutsättning för att stadens medarbetare effektivt ska kunna utföra sitt arbete oavsett profession, funktionsvariation eller om arbetet utförs på arbetsplatsen eller på distans.

En sammanhållande planering av hur HR-systemen långsiktigt ska tillgodose verksamheternas behov av systemstöd inom HR-området fortsätter under perioden. Utgångspunkt i arbetet är 2022 års vägvalsutredning som utifrån bland annat en marknadsanalys och kompletterande utredningar ger rekommendationer för hur digitaliseringens möjligheter kan tas tillvara utifrån nuvarande förutsättningar och systemstöd.

Kontorsintern kompetensförsörjning

Med kommande periods fokus på utveckling av verksamheten i kombination med pensionsavgångar ökar rekryteringsbehovet inom områden där konkurrensen om efterfrågad kompetens är hög. Det kommer att ställa krav på kompetensöverföring i samband med att medarbetare slutar samt ökad samverkan mellan verksamhetsområden.

Arbetet med säkerhet, informationssäkerhet och dataskyddsförordningen ska fortsatt stärkas och kontorsintern kompetens inom dessa områden behöver därför säkerställas under planeringsperioden. Det finns även utmaningar i att hitta och behålla rätt kompetens inom området it och digitalisering där det råder en hög efterfrågan men en begränsad tillgång till spetskompetens.

2.16 Internationellt arbete

Internationell samverkan är viktig för en innovativ och dynamisk stad. Det bidrar till egen utveckling och ger Stockholms stad en stark röst och en tydlig kontext för erfarenhetsutbyte, omvärldsbevakning och påverkansarbete.

Påverkan på såväl EU-lagstiftning som andra internationella processer möjliggör en positiv utveckling för Stockholm och stockholmarna. Under planeringsperioden behöver staden gemensamt verka för ett effektivt påverkansarbete i frågor där beslut på EU-nivå har avgörande betydelse för stadens möjligheter att nå uppsatta mål. EU-kommissionens avslutande lagstiftningsperiod innan nytt Europaparlament och ny kommission väljs år 2024 innebär att en lång rad förslag kommer till både beslut och avslut i förhandlingar mellan Europaparlamentet och Europeiska unionens råd. Arbetet inom områden som energi, klimat, hållbar mobilitet, miljö, cirkulär ekonomi och digitalisering går med detta in i ett nytt skede.

Utlysningar inom EU:s fonder och program gör att staden kan ta del av relevant och angelägen extern finansiering för strategiska utvecklingsinsatser. Stadsledningskontoret fortsätter under perioden att stödja nämnderna i att bevaka, söka och driva EU-finansierade projekt. Parallellt görs insatser för att påvisa på vilket sätt Stockholms stad önskar att EU:s fonder och program förbättras till kommande programperiod 2027–2034.

Stockholms stad ska ligga i internationell framkant i frågor som rör öppenhet, demokratiska rättigheter, miljö och klimat och sociala värden. Strategiska, tematiska och relevanta internationella arenor för samverkan prioriteras utifrån det och omvärldsbevakning och omvärldsanalys nyttjas för att förstärka och förklara stadens position inom prioriterade utvecklingsområden. Genom att dela erfarenheter, innovativa lösningar och arbetssätt får staden del av andra städers arbete vilket stärker Stockholm stad att utvecklas och fortsatt stå stark i en allt hårdare internationell konkurrens om exempelvis företagsetableringar.

2.17 Strategisk kommunikation

Samtiden ställer stora krav på offentliga aktörers förmåga till aktiv, tydlig och tillgänglig kommunikation som bygger förtroende och tillit. Nämnder och bolagsstyrelser behöver kontinuerligt utveckla och förstärka förmågan att samverka över organisationsgränserna i syfte att kommunicera en samlad bild av stadens uppdrag, tjänster och service och för att kunna tillvarata synergieffekter. Styrande i arbetet är stadens kommunikationsprogram.

Under planeringsperioden behöver nämnder och bolagsstyrelser genom strategisk internkommunikation stödja en organisationskultur som i linje med kvalitetsprogrammet bejakar helhetssyn, stockholmarnas fokus och nytänkande. Chefer och medarbetare behöver ha en god kommunikativ kompetens och förutsättningar att ta ansvar för dialog och aktivt lyssnande, såväl internt som externt, och stadsledningskontoret kommer att arbeta strategiskt och stödjande för att främja detta.

Stadens förmåga att lyssna av målgrupper är en nödvändig källa till verksamhetsutveckling och utveckling av stadens digitala service som även bidrar till ömsesidigt förtroende mellan staden och dess målgrupper. Analyser av användardata i digitala tjänster behöver utvecklas och bilda helhet med den form av lyssnande som sker genom enkätundersökningar. En så kallad kontaktstrategi tas fram till stöd för utvecklingen inom planeringsperioden, se även avsnittet *2.13 Kvalitetsutveckling, innovationer och digitalisering*.

Stockholm webb ska fortsatt förvaltas och utvecklas för att tillgodose målgruppernas och verksamheternas behov och med fokus på kvalitet, användarvänlighet och lagefterlevnad. Kostnadseffektivitet och driftsäkerhet ska optimeras under perioden genom systematisk prioritering av utvecklingsbehov och säkerställande av livscykelhantering och informationsarkitektur.

Stadens arbetssätt för att axla det kommunala ansvaret inom totalförsvaret är under utveckling. Bland frågor som är särskilt angelägna finns stadens uppdrag i händelse av höjd beredskap och kompetensutveckling gällande psykologiskt försvar och informationspåverkan. Se även avsnitt *2.8 Säkerhet och civilberedskap* om arbetet med att höja stadens samlade krishanteringsförmåga.

2.18 Evenemang och visningsverksamhet

En stadsintern samverkan och samordning av större evenemang skapar mervärden för såväl stockholmare som besökare och lokalt näringsliv. I arbetet eftersöks evenemang som kompletterar Stockholms evenemangsportfölj, skapar möjligheter för stadens kärnverksamheter och som möjliggör för staden att utveckla sina samarbetsätt som värdstad.

Erfarenheter och lärdomar från det stadsövergripande projektet Stadshuset 100 år 2023 ska omhändertas och medverka till fortsatt utveckling av stadens interna samarbetsförmåga vid större evenemang i egen regi.

Upplåtelseverksamheten i Stadshuset fokuseras under planeringsperioden till kvalitativa evenemang som är särskilt lämpliga att arrangera i byggnadens unika och känsliga miljö och som stärker stadens varumärke. Efterfrågan på mer komplexa evenemang kommer att tillgodoses genom kostnadseffektiva investeringar i modern utrustning.

Stadshusets internationella mottagningsverksamhet ska fortsatt bidra till Stockholms renommé som attraktiv kongress- och evenemangsstad. De allmänna kostnadsökningarna vägs in och i samråd med förvaltningar, bolag och samarbetspartners inom akademien prioriteras målgrupper som ger mervärde för staden och för Stockholm.

Stadshusets visningsverksamhet utvecklas för att möta nya omvärldsförutsättningar med förändrat internationellt resande. För att nå nya besöksmålgrupper nyttjas berättelsen om

kulturarvet Stadshuset och byggnadens funktion för den lokala demokratin och i arbetet omhändertar erfarenheter från Stadshusets hundraårsjubileum.

2.19 Juridiskt stöd

Stadsledningskontoret ger råd inom samtliga för staden förekommande rättsområden, och företräder staden som ombud vid tvister. De största områdena är fastighetsrätt, socialrätt, skoljuridik, upphandling, kommunalrätt samt offentlighet och sekretess. Antalet LVU-ärenden har ökat kraftigt under de senaste åren och förväntas fortsätta att öka i omfattning. Frågor om personuppgiftsbehandlings enligt dataskyddsförordningen har också ökat. Ärendemängden förväntas generellt att öka och likaså komplexiteten i ärendena.

Under planeringsperioden kommer juridiskt stöd att fortsatt tillhandahållas i stadens arbete med digitalisering. Juridisk kompetens behövs i ett tidigt skede för att möjliggöra den planerade utvecklingen och för att skapa goda rättsliga förutsättningar inom exempelvis dataskydd, särskilt vid komplex digitalisering såsom automatiserat beslutsfattande eller användning av AI och IoT.

Utredningen *Framtidens socialtjänstlag* lämnade sitt slutbetänkande i augusti 2020. En ny socialtjänstlag kan förväntas träda ikraft tidigast under 2024. Lagen kräver interna utbildningsinsatser för att möjliggöra juridisk rådgivning, stöd och utbildning till stadens medarbetare som arbetar med dessa frågor. Stadens riktlinjer inom det sociala området behöver också ses över.

I januari 2018 överlämnades betänkandet *Ett fönster av möjligheter – stärkt barnrättsperspektiv för barn i skyddat boende (SOU 2017:112)*. En ny lag föreslås träda i kraft tidigast under 2023. Även denna lag kommer att innebära utbildningsinsatser. En översyn kommer att behöva göras av stadens riktlinjer på området.

Stadens centrala visselblåsarfunktion var på plats innan lagstiftningen trädde i kraft den 17 juli 2022. Eftersom lagstiftningen är ny kommer det ske en praxisutveckling inom området och det är viktigt att följa utvecklingen och även följa upp ärendena inom staden.

3 Sammanfattande ekonomisk analys

3.1 Drift

Stadens ekonomi är beroende av hur samhällsekonomin utvecklas eftersom finansieringen till största del kommer från skatteintäkter. Enligt SKR:s beräkningar kommer det reala skatteunderlaget ha en historiskt svag utveckling de kommande åren. Dessutom är hög inflation och stigande räntor osäkerhetsfaktorer liksom det säkerhetspolitiska läget i Europa.

Nedanstående budget för perioden 2023–2025 är beslutad i kommunfullmäktige. Budgeten för planåret 2026 är oförändrad jämfört med 2025. Under perioden kan stadsledningskontorets budgetbehov komma att påverkas av beslut som kommunfullmäktige fattar, varför viss osäkerhet kring resursbehovet finns.

Stadsledningskontoret Mnkr	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Driftverksamhet				
Kostnader	1 588,1	1 576,6	1 582,1	1 582,1
Intäkter (-)	- 47,6	- 47,6	- 47,6	- 47,6
Netto	1 540,5	1 529,0	1 534,5	1 534,5
Investeringsplan				
Utgifter	2,0	2,0	2,0	2,0
Inkomster	0	0	0	0
Netto	2,0	2,0	2,0	2,0

3.2 Investeringar

Stadsledningskontoret bedöms ha behov av en investeringsbudget på två miljoner kronor per år under planeringsperioden. Investeringsbehovet är i övrigt begränsat och består främst av utrustning till Stadshusets lokaler.

3.3 Verksamhetsprojekt (Driftprojekt)

GPS

Stockholms stad driver ett utvecklingsarbete, projekt GPS (gemensamt planeringsverktyg i Stockholms stad), för att förbättra den ekonomiska budget- och prognosprocessen inom förvaltningarna. En del i detta är att tillhandahålla ett smart process- och systemstöd till stadens chefer, projektledare och ekonomifunktioner.

Projektet är upphandlat och införendarbetet har påbörjats tillsammans med leverantören. Kommunstyrelsen har medgivits finansiering om 85,0 mnkr för projektet för år 2020–2025. Finansiering sker genom disposition av eget kapital.

Modernisering av LISA självservice samt framtidssäkring av LISA bas

Stadens egenutvecklade löneadministrativa system behöver de kommande åren framtidssäkras och utvecklas för att fortsatt säkra ett stabilt och användarvänligt stöd för stadens verksamheter i deras arbete med de personaladministrativa processerna. Framtidssäkra innebär nödvändig modernisering av LISA bas samt fortsatt utveckling av LISA självservice och omfattar både teknik och arbetssätt i objektförvaltningen samt stöd för stadens verksamheter. Utgångspunkt i arbetet är 2022 års vägvalsutredning som utifrån bland annat en marknadsanalys och kompletterande utredningar ger rekommendationer för hur digitaliseringens möjligheter kan tas tillvara utifrån nuvarande förutsättningar och systemstöd. Vägvalsutredningen som beslutades av objektstyrgruppen för centrala HR-system hösten 2022 bedömer arbetet kostnadsmässigt till cirka 75 mnkr.

GSIT 3

För en stor andel av stadens anställda är den digitala arbetsplatsen det viktigaste arbetsverktyget och en allt viktigare parameter för arbetsmiljön. Detta ställer höga krav på

kommande avtal inom GSIT-leveransen. Dagens avtal för gemensam it-service (GSIT-avtalen) har en första förlängningsmöjlighet under 2023. Som längst kommer dagens avtal att löpa fram till 2029 respektive 2031. Den nuvarande uppdelningen i två leveranser innebär både organisatoriska, administrativa, ekonomiska och säkerhetsmässiga utmaningar. Ett antal utredningar kommer att genomföras inledningsvis under 2023 och 2024 för att ta fram en strategi för den kommande leveransen och hur upphandlingen/upphandlingarna bör paketeras. Bland annat behöver gränserna för outsourcing och egen regi ses över. Resultatet av utredningarna kan resultera i att ett antal förändringar i den nuvarande leveransen behöver genomföras under perioden för att öka kostnadseffektiviteten i den kommande leveransen. Kostnader för förändringar av leveransen och kommande upphandlingar kommer att beräknas under förstudien.

SIKT2

Projekt SIKT 2 har genomfört upphandlingar och tecknat nya avtal för telefonitjänster, systemtjänster, fiberavtal och programvaror och licenser. Arbetet med att överföra telefoni, alla centrala system och plattformar till den nya leveransen slutförs under 2023 och arbetet lämnas över till avtalsförvaltning samt central och lokal leverantörsstyrning.

Nästa steg i införandet är att överföra de system som idag drifas inom ramen för befintligt avtal för GSIT förvaltningar och bolag till det nya avtalet för systemtjänster. Planering för detta steg startar under 2023 och aktiviteter för genomförande startar tidigast 2024 samt beräknas pågå till mitten av 2025. De verksamheter och objekt som berörs av denna överföring behöver genomföra förberedande aktiviteter under 2024.

Sociala system

De senaste årens snabba digitalisering har lett fram till en översyn av gällande lagar och förordningar som påverkar utvecklandet av nya arbetssätt inom omsorgen samt på underhåll och utveckling av sociala system och dess tjänster. Dessutom behöver de egenutvecklade delarna av sociala system omfattande utveckling även efter projekt Modernisering av sociala systems avslutande. En målbildarkitektur med tillhörande förändrings- och livscykelplan har tagits fram och beslutats för att skapa en modern standard för verksamhetssystem. Avtalen för de standardprodukter som ryms inom sociala system kan inte förlängas längre än till 2026, och arbetet med att ersätta dessa system behöver påbörjas i god tid.

Smart stad och kvalitetsprogrammet

Arbetet i enlighet med kvalitetsprogrammet och för fortsatt arbete mot visionen om Stockholm som en smart och innovativ stad behöver fortsatt drivas under planeringsperioden.

4 Lokalförsörjningsplan

4.1 Sammanfattning

Lokalförsörjningsplanen syftar till att säkerställa att verksamheten på kort och lång sikt har tillgång till de lokaler som krävs för att klara verksamhetens uppdrag och för att på ett förebyggande sätt säkra tillgången till lokaler.

Stadsledningskontorets lokalbehov är förhållandevis konstant. Det kan behövas några omflyttningar eller utökning kopplat till att Stadshuset är skyddsobjekt.

Stadsledningskontorets receptioner används också av andra såsom Stockholms Stadshus AB, revisionskontoret och valnämnden.

En renovering av Hantverkargatan 3 A-C är inplanerad under 2024 varför tillfälliga lokaler behöver tas fram i samarbete med fastighetskontoret.

4.2 Planeringsförutsättningar

En renovering av Hantverkargatan 3 A-C är inplanerad under 2024 varför tillfälliga lokaler behöver tas fram i samarbete med fastighetskontoret.

4.3 Bedömd hyreskostnadsutveckling

Hyreskostnaden bedöms vara relativt konstant de närmaste åren.

4.4 Samverkan

Stadsledningskontoret har två receptioner: en dygnet runt-bemannad reception i Stadshuset och en reception på Hantverkargatan 3D på kontorstid. Dessa receptioner används även av andra såsom Stockholms Stadshus AB, revisionskontoret och valnämnden.

4.5 Kommunal verksamhet - annan än pedagogisk verksamhet

4.5.1 Summerande analys av nuläge samt framtida planering

Under 2024 kommer fastighetskontoret att genomföra en omfattande renovering av lokalerna på Hantverkargatan 3 A-C. Detta kommer att medföra att alla verksamheter knutna till stadsledningskontoret kommer att behöva evakueras under cirka 1,5–3 år. Det innebär att stadsledningskontorets verksamheter vid Hantverkargatan 3A-C flyttar två gånger under en period om 2–4 år vilket medför ökade kostnader samt påverkan på verksamheterna.

Hyreskostnader för verksamhetslokalerna vid Hantverkargatan 3A-C kommer att justeras efter återflytten, dock inget som är fastställt i dagsläget.

Under 2023 kommer skönhetsrådet som sitter i lokaler vid Hantverksgatan 3 H att evakueras på grund av att dräneringsarbeten ska genomföras i aktuella lokaler. Verksamheten flyttar till evakueringslokaler vid Hantverkargatan 3 I-L och beräknas flytta tillbaka hösten 2023.

4.5.2 Nuläge 31 januari 2023

Stadsledningskontorets lokaler består av administrativa lokaler, angöringsytor, driftsutrymmen samt restaurangytor. De administrativa ytorna består av kontorslokaler, festvåning, förråd och sammanträdesrum.

Kontorsytorna på Hantverkargatan 3A-H utgör 4 976 m² och fackliga lokaler utgör 707 m². De fackliga lokalerna ska ses över under planeringsperioden.

Stadshusets lokaler om 24 231 m² används enligt tabell nedan.

Lokal, yta	M ²	Kommentar
Kontor (inklusive sammanträdesrum om 560 kvm)	12 381	
Förråd	1 159	
Angöringsytor	560	Avser angöringsyta in till Ragnars skafferier och kolgården.
Festvåning och tornet	7 391	
Restaurang och kök	2 740	Hyr ut till restauratör enligt tjänstekoncession.
Total	24 231	

4.5.3 Lokalbehov för annan kommunal verksamhet

Ej aktuellt för stadsledningskontoret.

4.5.4 Planerade lokalförändringar för år 2024-2031 (första planeringsperioden)

Arbetet med att anpassa lokalerna i Stadshuset efter verksamhetens behov pågår löpande för att kunna kombinera funktionalitet med Stadshusets vårdplan och kulturvärde. Det är i dagsläget svårt att anpassa lokalerna i Stadshuset efter verksamhetens behov. Behoven innebär att man behöver installera teknisk utrustning och ljudisolering vilket är en utmaning i och med att Stadshuset är kulturmärkt. Av denna anledning behöver stadsledningskontoret tillgång till lokaler som är mer verksamhetsanpassade. Planering finns att ta över fler kontorslokaler på Hantverkargatan 3A-B. Detta är beroende av att den nuvarande förvaltningen som sitter i delar av dessa lokaler flyttar sin verksamhet till andra lokaler.

Att förvalta ett skyddsobjekt är kostsamt utifrån både ett administrativt och ett ekonomiskt perspektiv. Det pågår ett arbete att identifiera vilka delar av verksamheten som inte behöver sitta i ett skyddsobjekt och flytta över viss verksamhet till lokaler som inte är skyddsobjekt.

Under 2024 kommer fastighetskontoret att genomföra en omfattande renovering av lokalerna på Hantverkargatan 3 A-C. Det kommer att utföras stambyten, dränering och byte av ventilation och övriga driftåtgärder. Detta kommer att medföra att alla verksamheter knutna till stadsledningskontoret kommer att behöva evakueras under cirka 1,5–3 år. Det innebär att stadsledningskontorets verksamheter vid Hantverkargatan 3A-C flyttar två gånger under en period om 2–4 år vilket medför ökade kostnader samt påverkan på verksamheterna.

De fackliga lokalerna är under utredning och planeras att delvis avvecklas. Kostnaderna för fackliga lokaler måste fördelas utifrån nyttjandegrad av såväl andra förvaltningar som av de centrala fackliga organisationerna själva. Tillhandahållandet av lokaler för fackliga företrädare kan effektiviseras genom samverkan mellan förvaltningar.

4.5.5 Planerade lokalförändringar för åren 2032–2040 (andra planeringsperioden)

Inga lokalförändringar är planerade för perioden 2032–2040.

4.6 Övrig information

4.6.1 Särskild redovisning av vissa lokalprojekt

Ej aktuellt för kommunstyrelsen.

5 Övriga redovisningar

Medborgarbudget och medborgarinflytande

I detta avsnitt redovisar nämnderna hur de avser utveckla arbetet med medborgarinflytande och medborgarbudget under planeringsperioden.

Medborgarbudget och medborgarinflytande är exempel på arbetssätt för att ta vara på stockholmarnas synpunkter. Medborgarinflytande genom dialoger med stockholmarna genomförs redan idag i många stadsdelsnämnder och facknämnder, inte minst med fokus på stadsmiljöfrågor. Stadsledningskontoret bedömer att arbetssättet kan utvecklas genom att exempelvis analysera vilka grupper som särskilt bör prioriteras i dialogen med utgångspunkt i bland annat kön, ålder, funktionsförmåga, utländsk bakgrund, utbildningsnivå och sysselsättning. Medborgarbudget är ett arbetssätt för att involvera invånare i att prioritera resurser. Stadsledningskontoret bedömer att ett metodstöd för nämndernas arbete med medborgarbudget bör tas fram för att tydliggöra möjligheterna med arbetssättet.

Det genomförs idag flera stora enkätundersökningar för att stadens nämnder och bolagsstyrelser ska få kunskap om stockholmarnas behov och önskemål. Stadsledningskontoret bedömer att dessa skulle kunna användas i större utsträckning för att identifiera utmaningar och områden där medborgarbudget och medborgarinflytande kan vara verktyg för det fortsatta arbetet.

Staden som helhet

I detta avsnitt redovisar nämnderna områden där flera nämnder/bolagsstyrelser behöver samarbeta för att lösa utmaningar. Det kan handla om utmaningar som nämnden inte kan lösa själv, eller som är av mindre karaktär för en enskild nämnd men som kan vara viktiga och prioriterade för stockholmarna och staden som helhet. Nedan belyses kort ett par utvecklingsbehov som stadsledningskontoret identifierat ur ett stadsövergripande perspektiv.

- Nya samverkansformer behöver etableras mellan nämnder och bolagsstyrelser rörande beredskapshöjande satsningar samt i arbetet med risk- och sårbarhetsanalys på grund av kritiska beroenden till varandra. Detta för att kunna planera för och upprätthålla stadens samhällsviktiga verksamhet även när den utsätts för svåra prövningar.
- Det finns ett behov av att hitta arbetssätt inom staden för att fånga och prioritera digitaliserings- och utvecklingsbehov som inte ligger inom ett enskilt objekt- eller verksamhetsansvar samt former för förvaltning av dessa. Stadens styrning anger att ansvaret för att förvalta resultaten av ett utvecklingsinitiativ behöver vara utredd innan beslut fattas om utveckling. När det inte finns en sådan förvaltning på plats påverkar detta möjligheten att besluta om goda digitaliseringsinitiativ.